

7 КРОКІВ ДО ПОКРАЩЕННЯ РОБОТИ ПРОКУРОРА

Відповідно до Конституції, Україна є правовою державою. Правова держава - це держава, у якій гарантуються права людини, всі рівні перед законом, а верховенство права відіграє найважливішу роль у всіх сферах життя. Фактично сьогодні в Україні відбувається процес становлення правової держави. З цим пов'язані і численні проблеми. Велику роль в побудові правової держави відіграє прокуратура.

Формування правової системи і певних функцій прокуратури на території сучасної України почалося за глибокої давнини. Так, на етапі розвитку звичаєвого права формувалася наглядова функція деспотійних володарів скіфської держави. Норми права у скіфів захищали життя, майно, привілеї царської сім'ї та родоплемінної знаті. Цар встановлював чіткий порядок використання пасовищ, адже йому належала верховна власність на землю. Існувала наглядова функція, існували наглядачі. У VII ст. до н. е. скіфи зустрілися з грецькими поселенцями. У Північному Причорномор'ї елліни заснували свої міста-держави: Ольвію, Пантікапей, Феодосію, Херсонес тощо. Основними джерелами права в них були закони та рішення народних зборів і рад міст, постанови колегій, місцеві звичаї. Законодавча ініціатива належала народним зборам, радам міст, їх головам, колегіям та своєрідним попередникам сучасних прокурорів — номофілакам (стражам законів), які повинні були стежити за оформленням законів, поведінкою людей та посадових осіб і вимагали від них виконання

законів. Крім номофілаків, існувала колегія продиктів (юридичних радників), які також виконували наглядові функції.

Сьогодні прокуратура переживає етап свого реформування. Персонал органів прокуратури часто піддається різкій критиці. Йому не рідко дорікають за відсутність професіоналізму і компетентності, ініціативності й рішучості, з одного боку, за прояви байдужості та корумпованості, політичну ангажованість - з іншого. Все це є наслідком того, що в органах прокуратури ще не склалася цілісна система кадрового забезпечення.

Що ж являє собою прокуратура?

Прокуратура - це єдина централізована система державних органів, діяльність яких спрямована на утвердження верховенства закону, зміцнення правового порядку і має своїм завданням захист від неправомірних посягань на:

- закріплені Конституцією України незалежність держави, суспільний і державний лад, політичну та економічну систему, права національних груп і територіальних утворень;

- гарантовані Конституцією, іншими законами України та міжнародними правовими актами соціально-економічні, політичні, особисті права і свободи людини і громадянина;

- основи демократичного устрою державної влади, правовий статус місцевих рад.

На прокуратуру в Україні згідно зі ст. 131-1 Конституції України покладаються такі функції:

- ✓ підтримання публічного обвинувачення в суді;
- ✓ організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням;
- ✓ вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження;

✓ нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку;

✓ представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом.

На мою думку, вищезгадані функції прокуратури можуть бути реалізовані в повній мірі за наступних умов:

1. Додержання вимог закону та етичних норм поведінки. Йдеться про те, що посадові особи органів прокуратури під час виконання своїх службових повноважень зобов'язані неухильно додержуватися вимог закону та загальноновизнаних етичних норм поведінки, зокрема бути ввічливими у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими. Адже додержання закону, виконання етичних норм поведінки сприяє подальшому успіху та запобігає проявам порушень норм права.

2. Пріоритет інтересів держави. Посадові особи, представляючи державу, діють виключно в їх інтересах. Ні за яких обставин вони не мають права мати власну вигоду з тих чи інших прийнятих рішень. Особи мають діяти виключно в інтересах закону і при цьому не порушуючи його різними неправомірними діями.

3. Політична нейтральність. Посадові особи органів прокуратури зобов'язані при виконанні своїх службових повноважень дотримуватися політичної безсторонності, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів, не використовувати службові повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

4. Неупередженість. Посадові особи мають діяти неупереджено, незважаючи на приватні інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, на свої погляди, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання. Задля реалізації права, вони повинні діяти за законом, незважаючи на різні обставини та різного роду зв'язки.

5. Компетентність і ефективність. Посадові особи органів прокуратури повинні сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконувати службові повноваження та професійні обов'язки, рішення та доручення органів і осіб, яким вони підпорядковані, підзвітні або підконтрольні, не допускати зловживань та неефективного використання своїх повноважень.

6. Нерозголошення інформації. Посадові особи органів прокуратури не мають права розголошувати і використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, встановлених законом.

7. Утримання від виконання незаконних рішень чи доручень. Посадові особи органів прокуратури незважаючи на приватні інтереси, повинні утримуватися від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать закону, самостійно оцінювати правомірність наданих керівництвом рішень чи доручень та можливу шкоду, що буде завдана у разі виконання таких рішень чи доручень.

Вважаю, що вищезгадані кроки дозволять реалізувати у повній мірі функції прокуратури, особливо на сучасному етапі державотворення і реформування системи прокуратури. В кінцевому підсумку це, без сумніву, позитивно позначиться і на успішному становленні України як правової, демократичної і соціальної держави.